

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI
BUDAPEST, HONGRIE

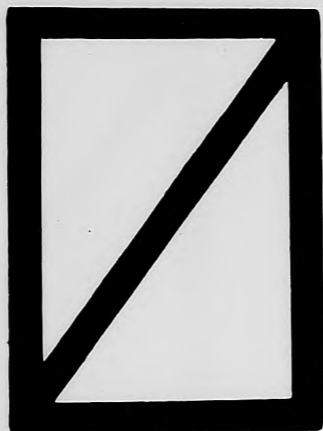
FM3 / 9955

1976 = JÚLIUS

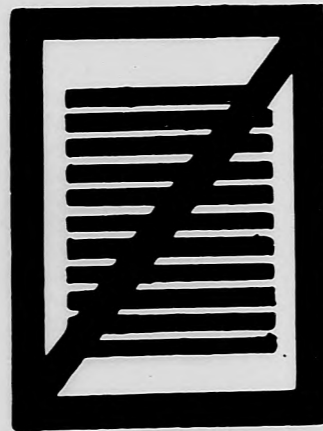
16

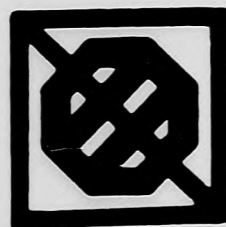
A MIKROFILMEZÉSŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MTI. BELFÖLDI HIREK

1976./évf.nélk./

jan.1-dec.31.

Hiány: jan.9. 7-14.lap.,jan.14. 35.lap.,jan.16. 47.lap.,jan.20.
7.lap., jan.26. 31.lap., febr.24. 9-18.lap., márc.15.
9.lap., márc.16. 25.lap., ápr.2. 19-30.lap., ápr.2. 65.
lap., ápr.8. 5.lap.,ápr.27. 5.lap.,ápr.28. 11-18.lap.,
ápr.30. 5.lap., máj. 7. 23.lap., máj.26. 5.lap., jun.11.
49.lap.,jun.15. 3.lap.,jun.24./Parlament/ 39.lap., jun.
30. 55.lap., jul.16. 45.lap., jul.27. 9.lap., jul.30.17.
lap., aug.14. 27.lap.,aug.27. 41.lap.,aug.31. 17-18.lap.,
okt.11. 19.lap., okt.18. 7.lap., okt.28. 39.lap., nov.12.
47.lap.,nov.13. 11.lap., nov.13. 31.lap.,dec.7. 46.lap.,
dec.11. 21.lap.,dec.14. 11.lap.,dec.17./Parlament./7.lap.
dec.17./Parlament./37.lap.,dec.17. 15-22.lap.,dec.23.
9.lap.,dec.29. 23.lap.

Belföldi hírek

1976. július 16. péntek

bb 1. felhasználható: reggel 7 órától

megkezdődött az észak-déli metró második szakaszának építése

t don zs bh la

1976. július 16.

pénteken reggel hét órakor a metró arany jános utcai munkahelyéről elindították a furópajzsot s ezzel megkezdődött az észak-déli vonal második szakaszának építése. az élmunkás-tér felé haladó, csaknem két kilométeres utra indított pajzsral a jobb alagutat építik.

a furógépet most harmadszor állították munkába. ezzel építették korábban a kelet-nyugati vonal deák tér és moszkva tér közötti, valamint az észak-déli vonal deák tér és kálvin tér közötti részét. a hatalmas szerkezetet a kálvin térről a föld alatt rögzített vágányokon vontatták át az arany jános utcai munkahelyre, s ott ujitották fel.

/folyt. köv./

bb1. / megkezdődött... folyt./ bh

mint lakatos ervin főépítésvezető elmondta, a furópajzsot lézer irányítja; a vörös fénysugár minden korábban alkalmazott műszernél pontosabban mutatja az utat a gépnek. a lézer a milli- méternyi eltérést is azonnal jelzi és a több tonnás pajzsot nyomban visszairányítja a lézer-utra. alkalmazása most különösen fontos, mert a bajcsy zsilinszky ut alatti talajviszonyok ugyan elfogadhatók, de az épületek viszont meglehetősen le- romlottak, állapotban vannak. a cél, hogy ezeket a házakat - csak úgy, mint az eddigieket - megóvják a legkisebb süllyedéstől is, amire a garancia a legprecízebb műszaki biztonságot nyújtó lézer.

a bajcsy zsilinszky földalatti utvonalat elhagyva - a korábban végzett talajminták szerint - a marx térnél és környékén is nehéz lesz az építők dolga: ezen a részen ugyanis a föld összetétele nagyon kedvezőtlen.

a bal alagút építéséhez már szerelik a másik pajzsot, amelyet akkor indítanak el, amikor a most útjára vezérelt furógép megfelelő távolságban lesz az arany jános utcai munkahelytől. /mti/

-.-

bb 2. országos folklór-pályázat

vid fm bh hgy

1976. július 16.

két év múlva hatodszor rendezik meg a dunamenti népek folklórfesztiválját bács-kiskun megye dunamelléki városaiban. az esemény előkészületeihez tartozik az országos folklór pályázat, amelyet most hirdettek meg. célja, hogy népművészeti mozgalom jó kezdeményezéseit összegyűjtsék, s hogy a feldolgozott műsoranyagokat számba vegyék, közkinccsé tegyék.

a pályázatot a magyar néprajzi társaság és a magyar tudományos akadémia néprajzkutató csoportjának támogatásával a bács-kiskun megyei tanács művelődésügyi osztálya több más megyei és országos szervvel közösen írta ki. a pályamunkákat országos szaktekintélyekből álló zsűri bírálja majd el.

a folklór helye a mai életben, című pályázaton három témakörből lehet választani. feldolgozható egy-egy népművészeti együttes, népdalkör, disztóművész kör, népi együttes, táncscsoport, táncház, háziipari szövetkezet néphagyománygyűjtő, önnivelő és közművelődést elősegítő munkája. továbbá írhatnak a pályázók a legjobb népművészekről, azokról is, akik nem tulajdonosai a népművészet mestere, címek. a harmadik témakör a helyi, illetve a tájegységi népköltészet, népszokások alakulása és továbbélése. /folyt. köv./

- 2 -

bb 2. /országos folklór... folyt./ bh

a folklór pályázat nem jelígyés, nyílt, s a részvételt 1976. szeptember 30-ig be kell jelenteni kecskeméten, a bács-kiskun megyei művelődési központban. ugyancsak a megyei intézménybe kell majd beküldeni a pályamunkákat, 1977. március 15-ig eredményt 1977. szeptemberében hirdetnek, s a legjobb dolgozatokat nyomtatásban is közreadják a vi. dunamenti folklór fesztiválra, 1978. nyarára. /mti/

-.-

bb 3. kétmillió fölött a könyvtárak olvasótábora

i me be zs bh la

1976. július 16.

a könyvtártudományi és módszertani központban gyors-statisztika készült a települések könyvtári ellátottságáról. a számok tanúsága szerint a tanácsi könyvtárak alapterülete tavaly 20 ezer négyzetméterrel gyarapodott, s jelenleg 227.731 négyzetméter. a könyvtárlomány gyarapítására tavaly mintegy 60 millió forintot fordítottak, 6 millióval többet, mint egy évvel ezelőtt. a könyvtárlomány megaladja a 23 millió kötetet. a tanácsi közművelődési könyvtárak állandó látogatóinak - beiratkozott olvasóinak - a száma több mint másfél millió, azaz az ország lakosságának mintegy 15 százaléka. ha ezekhez hozzászámítjuk a szakszervezeti könyvtárak, törzsközlő zönségét, az olvasótábor több mint 2,200.000 tagot számlál.

- nemzetközi viszonylatban is kedvező ez az arány - állapították meg a könyvtárkutatók dunaujvárosban, szombat- helyen, kaposváron, és máshol, ahol korszerű, nagy könyvtárak létesültek az utóbbi években a lakosság egynegyede könyvtári olvasó. az v. ötéves terv időszakában a jelenlegi hálózat nem annyira számszerűen, mint inkább minőségileg fejlődik. nagy alapterületű könyvtárak létesülnek a szétszórt, életképtelen, kis könyvtárakat központosított szervezetekbe vonják össze. veszprém megyében, a devecseri járásban már kísérleteznek a nagyobb hatósugarú könyvtár kialakításával. ugyanakkor itt is, akárcsak országsszerte tökéletesítik az olvasószolgálatot, a könyvtári szolgáltatást. /mti/

-.-

- 3 -

bb 5. feltárták pécs legrégebbi kutját - ötszáz éves bronz gyertyatartót rejtett a föld mélye

vid/fm/ny hgy

1976 július 16

pécs belvárosában egy középkori kutra bukkantak, amely a város legrégebbi ismert kutjának tekinthető, hiszen - a leletek tanúsága szerint - már a XIII. században létezett. a kutat a Janus Pannonius Gimnázium udvarán találták és egy süllyedés vezetett a nyomára. a szakemberek a süllyedés okául azoknak a régi pincéknek egyikét gyanították, amelyek át-meg átszövik a mecsekajjai város mélyét, s ennek megfelelően az aknamélyítő bányászok kutató-aknát építettek. a föld mélyében azonban nagy meglepetésre nem pincét, hanem egy szabályosan kiképzett kutat fedeztek fel.

kárpáti gábornak, a Janus Pannonius Múzeum régészének vezetésével sikerült teljes egészében feltárni a kutat. az egykori víznyerő hely - a jelek szerint - a középkor folyamán kiapadhatott, s miután elveszítette eredeti funkcióját, a környékbeli lakosság szemétyűjtőnek használta. s ez a körülményt most valóságos kincsesbányát jelentett a régészek számára. pécsett még sohasem tártak fel középkori kutat, most először vált ismeretessé egy ilyen objektum mérete és tartalma. a kut kiépített mélysége hat méter, átmérője 140 centiméter, paticsból készült fala pedig 40-50 centiméter vastag.

az aknamélyítőket lehatolták a kut fenekére, amely a jelenlegi talajszinttől számítva kilenc méter mélységben van. minél mélyebbre jutottak, annál régebbi leletek kerültek elő. az egyik legértékesebb tárgy egy XV. századi bronz gyertyatartó, amely teljes egészében helyreállítható. továbbá bronz edénytöredékeket, és gyönyörű használati és díszkerámiákat találtak a régészek. a legkorábbi anyag a XIII. századból való pirossal díszített sárga kerámia, amelyen jól láthatók a díszítésként alkalmazott virágmotívumok. a leletek fontos adalékot szolgáltatnak pécs középkori kerámiaművességének megismeréséhez.

a meglepetések sorozata azzal telítődött, hogy a feltárás közben egy újabb kutra akadnak az aknamélyítőket. amikor az egyik helyen áttörték akut falát, megint középkori tárgyakat fordított ki a földből a szerszám. a tüzetes vizsgálat kiderítette, hogy két kut működött egymás mellett és mindkettő azonos sorsra jutott a középkorban. a régészek azt tervezik, hogy feltárják a második kutat is, mivel a föld első megbolygatása is már remek tárgyakat hozott napvilágra: többek között szép csavartnyaku palackokat, amelyeket minden bizonnyal itáliában gyártottak./mti/

-4-

bb 6. hétfőtől: a Lengyel kultúra hete a rádióban

i nm/be/ny zs la

1976 július 16.

július 19-25 között kerül sor a rádióban a Lengyel kultúra hetére. július 19-én raics István összeállítása - ifjúsági kórusok segítségével - lengyel tájakra kalauzolja el a hallgatókat. műsorra tűzik Kazimierz Brandys: „Oféliától feljőig” című elbeszélésének rádióváltozatát is - Tolnay Kláival, Benkő Gyulával a főbb szerepekben. Katowicéből a lengyel rádió szimfonikus zenekarának hangversenyét sugározzák, amelynek műsorán Chopin, Kurpinski és Muszorgszkij-ralvel művek szerepelnek. a petőfi adón „Polonia expressz” címmel hangzik el riportműsor, s egy - lengyel művészek operafelvételeiből készült - összeállítás után Andrzej Szypulski hangjátéka egészíti ki a programot. „egér, egér ki a házból” címmel.

kedden a lengyel rádió népi együttese felvételeiből hangzik el válogatás majd az „Arcképek a lengyel irodalomból” című sorozatban Kovács István Adam Mickiewiczet mutatja be. a szerdai programban varsói könnyűzenei pillanatképek ígérnek kellemes szórakozást, az urh-n pedig Robert Szreder hegedűestjét közvetítik.

csütörtökön lengyel kiadással jelentkezik a „Harsan a kürtész”, a komolyzene kedvelői pedig krakkói muzsikuskal készített műsort hallhatnak.

az ifjúsági rádió pénteken interjú-sorozatot sugároz, amelyben lengyel fiatalok számolnak be életükről, munkájukról. szombaton az emlék című összeállítás többek között Ernest Bryll, Tadeusz Nowak, Wława Szymborska műveiből ad válogatást képes Géza, Nagy László, Somlyó György és mások fordításában. este Krzysztof Penderecki saját műveit vezényli. vasárnap Lengyelországban járt magyar táncdalénekesek, Vincze Viktória, Zalatnay Sarolta és mások nyilatkoznak vendégjátékukról - sok zenével./mti/

bb 4. hétszáz ezer szál szegfű évente - 20 ezer fikusz exportra

vid/fm/ny hgy

1976 július 16.

újabb 1500 négyzetméteres üvegház készült el a Mosonmagyaróvári városgazdálkodási vállalat kertészetében. ezzel együtt most már 5.000 négyzetméteren termesztik a szegfűt és a dísznövényeket. évente 700 ezer szál szegfűt „aratnak”, a termálvízzel fűtött üvegházakban.

/folyt köv/

-5-

bb 4. / hétszázézer ....folyt/ny

a vállalat megoldotta a termálenergia komplex hasznosítását. a termálkútból nyert 72 fokos vízzel fűtik az üvegházakat, s az 50 fokra lehűlt vizet vezetik a termálstrand uszómedencéjébe, ahol hidegvízzel keverik, hogy élvezhető legyen. a kertészet a termálenergia felhasználásával évente 800 ezer forint értékű olajat takarít meg.

vágott virágokkal és disznővényekkel ellátják a várost és az egész szigetközt. a hazai igények kielégítésén kívül exportra is természetesen disznővényeket. az idén jelennek meg első ízben az osztrák piacon a mosonmagyaróváron felnevelt fikuszok. huszezer darabot szállítanak ausztriának egymillió forint értékben. /mti/

-.-

bb 7. nemzetközi amatőrfilmes alkotótábor mezőturon

vid/fm/ny hgy

1976 július 16.

az idén nemzetközi rangot kap a munkásportrékat készítő hazai amatőrfilmesek országos alkotótábor, amelyet ezúttal is szolnok megye rendez, július 25- 31 között mezőturon. a magyar résztvevőkön kívül lengyel és észt amatőrfilmesek is jelentkeztek az alkotótáborba.

a tábor lakói üzemekben, téeszekben forgatnak majd, megörökítik a népművészetéről, iparáról, mezőgazdaságáról ismert város munkásainak életét és munkáját. celluloidszalagra rögzítik az ügyeskezü szőnyegszövőket, a fazekas népművészeket, a munkapad mellett dolgozó gépgyártókat, cipőkészítőket, a mezőkön arató kombájnosokat. a táborozás idején készülő alkotásokat zsűri bírálja el és a munkásélet legsikeresebb ábrázolásait a közönségnek is bemutatják. /mti/

-.-

-6-

bb 8. közművelődési díjat és emlékérmét alapítottak pest megyében

vid fm gö gné bh hgy

1976. július 16.

„ pest megye közművelődéséért „ elnevezéssel közművelődési díjat és emlékérmét alapított a megyei tanács. a pénzjutalommal járó kitüntetést azok a - párt-, állami-, társadalmi-, tömeg- és szövetkezeti szervezetekben - dolgozók kaphatják, akik - fő foglalkozásban vagy tiszteletdíjasként - huzamosabb ideig kiemelkedő eredménnyel munkálkodtak pest megye közművelődésének fejlesztéséért. a díjat és emlékérmét együttesek, valamint közösségek is megkaphatják. átadására évente a népművelők napján, illetve a megyei közművelődési tanácskozás keretében kerül sor. az elismerő kitüntetést első ízben az idén szeptemberben adják át. /mti/

-.-

bb 9. a „legfélelmetesebb„ : a teherautó - a kresz a gyalogosok szemével

i ró fe bh zs

1976. július 16.

ismerik-e a gyalogosok a közlekedés szabályait, és a szabályoknak megfelelően közlekednek-e? - erre a kérdésre válaszol az egészségnevelés című folyóiratban megjelent tanulmány, amely egyebek között megállapítja, hogy a helyes közlekedésre vonatkozó informáltságban a gyermekek megelőzik a felnőtteket.

a fővárosi tanulóifjúság körében végzett felmérés adatai szerint például a járdáról való lelépés szabályait 89 százalékban, a jelzőlámpánál való átkelés szabályait 92 százalékban ismerik. viszont a felnőttek közlekedési szabályokról szóló infomáltsága csupán 45 százalékos. az információs csatornák nem egyformán szállítják a közlekedési ismereteket: a kresz könyv alakban vagy rajzos feldolgozásban a felnőtt gyalogosok 16 százalékához jut el, a televízió 37 százalékban, a rádió valamivel kisebb arányban járul hozzá kellő tájékozottsághoz. érdekes adat, hogy a balesetmegelőzés leghatékonyabb tájékoztató forrásai a mozikban vetített filmek. összességében azt a tapasztalatot szűrték le, hogy a helyes közlekedési magatartás kialakításának kettős akadálya van: kicsi az ismeretközlésbe bevont lakosság részaránya, és kevés, nem eléggé cselekvésre indító a közöli ismeret. a gyermekek a közlekedési szabályokat 68 százalékban tartják meg, ami - az életkori sajátosságokat figyelembe véve is - nem kielégítő arány. /folyt. köv./

- 7 -

bb 9. /a ,, legfélelmetesebb,,, ... folyt./ bh

az adatok szerint a gyalogosok a tehergépkocsit minősítik a legfélelmetesebbnek, legveszélyesebbnek. a tehergépkocsit a közmegítélésben a motorkerékpár követi, amely gyors és váratlan felbukkanásával állítja veszélyhelyzet elé a gyalogosokat. vannak, akik a közúti közlekedés során biztonságban érzik magukat, a nagy többség azonban - a kapott válaszok szerint - még a kijelölt gyalogátkelőhelyeken sem érzi magát biztonságban.

elgondolkoztató eredménye a felmérésnek, hogy a megkérdezett lakosság-csoportnak csupán 25 százaléka érzi humánus kötelességének, hogy figyelmeztesse a szabálysértőket, segítse a közlekedés veszélyeztetett csoportjait, a gyermekeket, az időseket és a fogyatékosokat./mti/

-.-

bb 11. tolnai pónilovak a pesti állatkertben

vid fm bh hgy

1976. július 16.

tolna megyéből vittek pónilovakat a budapesti állatkert - gyermekek részére fenntartott ,, lovagló iskolájába,, az országos állattenyésztési felügyelőség tengelici telepéről öt lovacskát, köztük két ,, indiántarka,, és két szürke walesi fajtájút - utóbbit egy csikóval együtt - szállítottak tehergépkocsin a fővárosba./mti/

-.-

bb 12. albérletet ígért a csaló - három és félévi szabadságvesztés

i bc tr bh la

1976. július 16.

huzamosabb ideig nem dolgozott, jövedelemmel nem rendelkezett, de rendszeresen nagy tételekben kártázott fekete árpád 26 éves budapesti lakos. hogy megélhetését és költséges szórakozását fedezze, bűnös úton tett szert pénzre. a nyugati pályaudvar melletti hirdető táblánál megszólított olyanokat, akik albérletet kerestek. azt hazudta nekik, hogy átadja különálló szoba-konyhás albérleti lakását, mert rövidesen szövetkezeti lakásba költözik. hozzátette, hogy az albérleti díjat hat hónapra előre kifizette, néhány alkalommal felajánlotta az érdeklődőknek, hogy a lakásban visszamaradó háztartási eszközöket megvásárolhatják. mintegy 47 ezer forintot vett fel ily módon a benne megbízó személyektől. /folyt. köv./

- 8 -

bb 12./albérletet ígért.... folyt./ bh

a pénz átvételéről elismervényt adott, azon esetenként feltüntette azt is, hogy a lakrészbe mikor lehet beköltözni. ha a jelentkező kérte, nem zárkózott el attól sem, hogy szerződés formájában, illetve ügyvéd közreműködésével készüljön a megállapodás.

ezenkívül két személytől összesen 23 ezer forintot kért és kapott kölcsön. egyiknek azt hazudta, hogy hugának lakást utaltak ki, s ahhoz előlegként van szüksége a pénzre, a másik, albérletnek jelentkező férfitől butorvásárlásra vett fel ,, kölcsönt,, . mivel ígéreteit nem teljesítette, s a kicsalt pénzből is csak alig fizetett vissza, a károsultak közül többen megfenyegették, hogy feljelentést tesznek ellene. félve a következő ményektől, s mert azzal is számolt, hogy korábbi bűnyűgyéből kifolyólag hosszabb tartamu szabadságvesztésre ítélik, elhatározta, hogy engedély nélkül elhagyja az ország területét. erre előkészületet is tett, de eközben letartóztatták.

a központi kerületi bíróság fekete árpádot három és félévi szabadságvesztésre, ötezer forint vagyonekhozásra ítélte, s mintegy 53 ezer forint kártérítésre kötelezte./mti/

-.-

bb 10. fecskekorzó pécsett

vid fm bh hgy

1976. július 16.

a pécsiek ,, váci utcájában,, az elegáns kossuth Lajos utcában, esténként nemcsak az emberek korzóznak, hanem a fecskék is. az utca felett százával cikkáznak ide-oda a fúrge kis madarak és közben éles hangokat hallatnak, a vadászat hangjait. a fecskék ugyanis - az alant sétáló emberekkel ellentétben - kemény munkában vannak: táplálékot gyűjtenek a kicsinyeik számára. szürkület után az épületek homlokzatán, tetőjén kigyulnak a sokszínű neonreklámok és az erős fény a különféle bogarak ezreit csalogatja a kossuth Lajos utcába. nyilvánvalóan a táplálék rendkívüli gazdagsága vonzza a fecskéket erre a környékre, hiszen valóságos terített asztal várja őket estéről estére a belvárosban. a fecskék jóvoltából szinte teljesen bogármentes esténként a hosszú kossuth Lajos utca./mti/

-.-

- 9 -

bb. 13. másodvetésekre van szükség, van elegendő vetőmag

i jf/tr/sl/il la

1976. július 16.

szükség esetén „porba” kell vetni - a mezőgazdászoknak ez a régi alaptétele úgy látszik idén nyáron ismét érvényesül, legalább a másodvetéseknél valószínűleg így lesz, miután az eső továbbra is késik, és mindenhol száraz a talaj felső része. márpedig szükség van a magok földbejuttatására - a termelők mindenképpen pótolni igyekeznek az aszály miatt kiesett termésnek és természetesen bevételeiknek legalább egy részét - és a mezőgazdászok jobbnak látják, ha a vetőmag a földben várja meg az esőt. így előbb indul meg a fiatal növény fejlődése, mintha a mag a „zsákban várná”, a csapadékosabb, vetésre alkalmas időt. ebben kétségkívül bizonyos fokú kockázat is van, a termelőknek azonban ezt el kell viselniük, annál is inkább, mert például a konzervipar anyagilag is ösztönzi a másodvetéseket, felemelt áron veszi majd át az így termelt zöldbabot.

az újabb termelési idényre, illetve a jelenleginek meghosszabbítására elsősorban a zöldségtermesztésnél van szükség. / de miután bajban vannak az állattenyésztők is az aszály miatt, a takarmányok másodvetésével sem késlelkedhetnek. / a szárazság miatt az eddigi zöldség-felvásárlási előirányzatok nem realizálódtak: a zöldrét vállalat például július 5-ig csak egy tizedét vette át a tavalyi zöldbab-mennyiségnek és mintegy felét a zöldborsónak. ez a vállalat is szívesen kötne szerződést másodvetésű növényekre, például kelkáposztából korlátlan mennyiségre.

a másodvetésekhez a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat elegendő vetőmagot biztosított. uborkából mintegy ezer hektárnyi terület bevetésére van elegendő szaporító-anyag, zöldbabból minden mennyiségi igényt kielégítenek. karfiolból 11 olyan vetőmag-fajta van, amelynek legnagyobb része rövid tenyész idejű, tehát másodvetésre kiválóan alkalmas. a salátából szintén ezer hektárra elegendő készletet tartalékolnak. jut elegendő takarmány-vetőmag a gazdálkodóknak, egyebek között az állami gazdaságok ajánlottak fel nagyobb tételeket.

mindenesetre az ideai másodvetéseknél alaposan ki kell használni az öntözési lehetőségeket, a termelők ezzel is csökkenthetik a kockázatot. /mti/

--

- 10 -

930

hu

bb. 15. „buzavárak”, tolnában

vid il hgy

1976. július 16.

tolna megyében többfelé - így bonyhádon, dombovárrott és nagydorogon - modern gabona- és szemestermény-tárolók épültek az elmúlt években. ez még mindig kevés, ezért további 2000 - 2000 vagonos vasbetonsiló épül szekszárdon és pakson. szekszárdon már 20 betontorony magasodik a vasutállomás közelében s megkezdék gépterének a betonozását. üzembeállítása jövőre várható. hasonló építenek paks határában. ezenkívül a megyében 1200 vagonos fémsiló és 3500 vagon szemtermést befogadó könnyűszerkezetes raktár építését is tervezik az ötödik ötéves tervben. /mti/

--

bb. 16. újabb létesítményekkel gazdagodik nagykovács

vid gö/gn/fm/il hgy

1976. július 16.

az elmúlt években nagykovács felgyorsult a lakásépítkezés üteme, s az elkészült 1200 új otthon némileg csökkentette a város gondjait. ebben a tervidőszakban 1200 lakás átadását tűzték ki célul, amelyeket elsősorban telepszerű, többszintes építkezési formában készítenek el. hamarosan javul a 27 000 lakosú város vízellátása is: most tartják az új, 700 köbméteres víztorony üzemi próbáit. ezenkívül még az idén abc áruházat, két - egy 100 és egy 75 személyes - óvodát adnak át rendeltetésének. az ötéves programban egyebek között a vági istván lakótelepen 8 tantermes általános iskola, szakmunkásképző intézet épül, a villanyhálózat 10-15 kilométerrel a gáz-hálózat pedig 10 kilométer hosszúságu vezetékekkel bővül. /mti/

--

- 11 -

hu 930

bb 14. a műm a szakmunkástanuló-felvételek tapasztalatairól
i/ol/be/sl/pg hgy 1976. július 16.

a népgazdasági terv a szakmunkásképző intézmények első évfolyamára ez évben összesen 58 200 köztük 5 000 középiskolát végzett fiatal - ezen belül 18 750 leány - felvételét irányozta elő. az iskoláztatás tavaszi időszakában a terv 85,8 százalékra teljesült, további 5 500 fiatal pedig éppen akkor volt az előzetes orvosi vizsgálatokon. bár a felvételek még nem zárultak le, a munkaügyi minisztériumban már összegezték az eddigi tapasztalatokat.

a nem végleges adatok szerint az általános iskolát idén elvégzett mintegy 115 000 fiatal közül az összlétszám 44,2 százaléka jelentkezett szakmunkásképzésre, s ez az arány némileg magasabb a múlt évinél. a jelentkezés baranya, bács-kiskun, fejér, hajdu-bihar, szabolcs-szatmár, tolna, veszprém és zala megyében kedvezőbben alakult. ezeken a helyeken a továbbtanulóknak több mint fele a szakmunkásképzőt választotta. nincs javulás viszont a fővárosban, ahol ez az arány az időközi felméréskor csupán 27,4 százalék volt, a kisebb volt az érdeklődés az országosnál vas, csongrád és borsod megyében is.

az a tény, hogy a szakmunkásképző iskolákba a legnagyobb arányban - 63 százalékban - a községekben, illetve tanyákon élők jelentkeznek, egyúttal jelzi azt is, hogy ez az iskolatípus igényelné a legtöbb diákotthoni helyet, mivel az iskolák a városokban, ipari centrumokban működnek.

megfigyelhető, hogy a választott szakmacsoportok körét tekintve a jelentkezők létszáma különösen a kohászatban és az építőiparban marad el a tervezettől, alacsony a jelentkezők száma az építőgépszerező, a gépiforgácsoló, a lakatos- és szerzőkészítő, a szerkezet- és karosszéria lakatos szakmákban, amellett, hogy hiány van az utánpótlásban még jónéhány műszer-vegy- és papíripari szakmában is.

/foly. köv/
08.15/pg

-12-

bb 14./ a műm...folyt/pg

a szakmunkásképzésbe kapcsolódó lányok aránya több éve javuló tendenciát mutat. a jelentkezők összlétszámának kedvező alakulása ellenére sem hagyható azonban figyelmen kívül hogy érdeklődésük meglehetősen behatárolt, kevesen választják a már sok tekintetben korszerűsödött, könnyebb fizikai munkával járó gép- és műszeripari szakmákat, amelyek pedig igényelnék a fürge lánykezek ügyességét, gondosságát. egyébként az idén mintegy 13 ezerre tehető a gimnáziumot végzett és a felsőoktatásban tovább nem tanuló lányok száma, ám közülük még ezernél alig többen jelentkeztek szakmunkásképző iskolákba.

az idén összességében valamivel kedvezőbben alakul a felvétel az ugynevezett beiskolázható szakmákban. már van elég jelentkező a bányaelektrolakatos -, a mintakészítő-, a cellulóz- és papírgyártó, az erdőművelő- és a fakitermelő szakmákban; de még mindig kevés a kovács, az öntő, a vágár, a vasbetonkészítő, a fonó és a cipészipari tanuló. ez egyébként irányadó azok számára, is, akik még nem döntöttek pályaválasztásukról. különösen várja a jelentkezőket a váci öntőipari iskola, s a vágárszakmát oktató komlói, ózdi, tatai, esztergomi és várpalotai szakmunkásképző intézetek. az érdeklődők bővebb felvilágosítást a megyei pályaválasztási intézeteknél, a tanácsok művelődési osztályain, illetve maguktól az iskoláktól kaphatnak. van még lehetőség arra is, hogy azok akik már „tulnépesedtek”, s további felvételektől elzárkozó szakmákra jelentkeztek, egy újabb szakmunkával barátkozzanak meg, amelyet esetleg lakhelyüktől távolabb, más megyében, vagy a fővárosban lévő, de diákotthoni hellyel még rendelkező iskolákban oktatnak./mti/

-. -

bb 17. gépesítik a vasi építőipari szövetkezetet

vid/fm/pg

1976. július 16.

vas megye építőipari szövetkezetei a negyedik öt éves tervben 857 millió forint értékű építőipari munkát végeztek. az ötödik öt éves terv időszakban munkájuk értéke már meghaladja az egymilliárd forintot. a többlettermelést - a munkaerőgondok miatt létszámemeléssel nem lehet megoldani, ezért az eddignél nagyobb gépesítésre lesz szükségük.

/folyt. köv./
08.30/pg

-13-

bb 17./ gépesítik a vasi....folyt/pg

az építőipari szövetkezetek mintegy 36 millió forintot fordítanak gépesítésre. új technológiák bevezetését is tervezik. többek között a celldömölki szövetkezet - az OTP lakások kivitelezésénél - ugynevezett öntött technológiát alkalmaz, amely kevesebb élőmunkát igényel. bevezetésre kerül több építőipari szövetkezetnél az előregyártott panelos födém vasbeton-szerkezeti elemeinek, a csempézés ragasztásos technológiájának a kötés-gyorsítási eljárásoknak az alkalmazása, valamint a szakipari munkák gépesítése is.

a megnövekedett feladatok elvégzése érdekében több építőipari szövetkezet közös összefogással is vásárol nagyobb kapacitású építőipari gépeket és azok megfelelő kihasználásáról is közösen gondoskodik. az ilyen irányú fejlesztéseket az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és az OKISZ is segíti./mti/

--

bb 18. nagyobb tejhozamok - az országos átlagnál jobban növekszik a szarvasmarha-állomány Győr-sopron megyében

vid/fm/pg hgy

1976. július 16.

a különböző gazdaságpolitikai intézkedések hatására Győr-sopron megyében dinamikus növekedett a szarvasmarha-állomány az elmúlt években, különösen a hagyományos állattenyésztési körzetekben, rábaközben, szigetközben, a hátság peremvidékén élő területeken. a negyedik ötéves tervben 3,8 százalékkal nőtt a megyében a tehénállomány. -az ötödik ötéves tervben a növekedési arány ennek a többszöröse lesz és jóval meghaladja az országos átlagot. ennek érdekében már az idén több korszerű szakosított telep építése kezdődik meg. jelenleg a szakosított szarvasmarha-telepek alig valamivel több mint ötezer tehénférőhellyel rendelkeznek a megyében. ezen az arányon jelentősen változtatni kívánnak a gazdaságok az új tervidőszakban.

a sok tennivaló a tejhozamok növelésében. a legmagasabb az átlagos tejhozam a kajárpécsi termelőszövetkezetben. itt egy tehén átlagosan évi 2827 liter tejet ad. a legalacsonyabb az átlag a beledi termelőszövetkezetben, mindössze 2069 liter.

/folyt. 6/:./

08.45/pg

-14-

10-
hgy

bb 18./ nagyobb tejhozamok...folyt/pg

eredményes volt a gazdaságokban a tbc-mentesítési akció. jelenleg a termelőszövetkezetekben a tehénállomány 85,5 százaléka, az állami gazdaságokban 98 százaléka, a háztáji gazdaságokban pedig 93 százaléka tbc-mentes. csökkenő tendenciát mutat a borjuellhullás.

a következő években nemcsak a közönsben, hanem a háztáji-ban is növelni szeretnék a tejtermelést. az év eddigi eltelt részében több mint kétezer háztáji tehén tartásáért fizettek ki tehénenként 1500, illetve 3 ezer forint állami támogatást./mti/

--

bb 19. nagyvállalatok szervizek és töltőállomások alkalmazzák - új módszer az olajszenyeződés ellen

vid/fm/pg la

1976. július 16.

a magyar ásványolaj- és földgázkísérleti intézet szakemberei új eljárást és berendezést dolgoztak ki az olajfelhasználó és feldolgozó üzemek környékén gyakori szennyeződés kiküszöbölésére. m.-aermix elnevezésű berendezés és eljárás már nemcsak hazánkban, hanem számos európai országban szabadalmi elismerést nyert.

a szennyvizeket a nagytöménységű olajtól mentesíti oly módon, hogy az olaj-viz emulziókból légbuborékok segítségével keköti az ártalmas anyagot.

az m.-aermix prototipusa a dunai kőolajipari vállalatnál vizsgálják. a magyar ásványolaj- és földgázkísérleti intézet kutatói most kisebb kapacitású berendezést terveznek, amely jól hasznosítható lesz majd az álgói olajmezők környékén, valamint a töltőállomásokon, autószervezekben. a berendezés iránt igen nagy a külföldi érdeklődés is./mti/

--
-15-

08.55/pg

10.10
hgy

bb 20. a sárvári áfész a zöldségellátás javításáért

vid/fm/pg la

1976. július 16.

vas megyében a sárvári áfész különösen sokat tesz a lakosság zöldségellátásának javítása érdekében. az elmúlt évben zöldségtermelő szakcsoportot hoztak létre, amely az idén már 9000 négyzetméter alapterületen folytat fólia alatt zöldségtermelést. a fóliát az alapító tagok ingyen kapták a szövetkezettől. az áfész vállalkozott tíz hektár tartalék-terület hasznosítására is, s erre a tanáccsal tizenöt éves szerződést kötött. a tartalékterületet 100-400 négyszögletes parcellákra osztották, s a szakcsoport tagjai ezeken is zöldségfélét termelnek. három hektáron az áfész saját kezelésben termel zöldséget, s palántával is ellátja a szakcsoport tagjait.

a lakosság igényeinek minél jobb kielégítése, az árszabályozó szerep betöltése érdekében a háztáji termelésre ötéves tervet is készítettek. a tervek szerint tovább növelik a zöldségtermelő szakcsoport tagjainak számát, s már a jövő esztendőben a szakcsoport mintegy 20 000 az áfész pedig saját kezelésben 30 000 négyzetméter fólia alatt termel zöldségfélét. a tervidőszak végére az áfész a szakcsoport tagjaitól mintegy 150 vagon zöldségfélét vásárol fel./mti/

--

bb 21. ötezer férőhellyel bővítik a termelőszövetkezetek állattartó telepeit fejér megyében

vid/fm/pg hgy

1976. július 16.

a fejér megyei termelőszövetkezetek bővítik, korszerűsítik állattartó telepeiket. az idén csaknem 36 millió forintos beruházással kilenc termelőszövetkezet összesen ötezer férőhellyel bővítik szarvasmarha- sertés és juh tenyésztő telepeit. a jelentős szövetkezeti beruházáshoz 14 millió forint állami támogatás járul, és további tíz millió forintos rendkívüli támogatást kapnak a tsz-ek alacsony eszközellátottságukra tekintettel. új sertéstelepet épít a martonvásári, a perkáti, a kápolnásnyéki és a csákványi termelőszövetkezet. mezőfalván 1800 férőhelyes juhhodály, soponyán pedig 1200 férőhelyes juhászati telep készül el. valamennyi beruházás 1976. végéig befejeződik./mti/

--

-16-

09.15/pg

Ha 1010

bb 22. megszűnik az egészségre ártalmas munka -savfényező automaták az ajkai üvegyárban

vid/fm/pg la

1976. július 16.

két savfényező automatát állítottak munkába az ajkai üvegyárban. a korszerű nszk-beli berendezések segítségével megszüntetik az üvegyipar egyik legegészségtelegebb kézi munkafolyamatát, felszámolják azt a nehéz fizikai munkát, amelynek során közvetlenül a savgőzökkel érintkeztek a dolgozók. a teljesen zárt rendszer most már műszakonként 12 ember munkáját végzi anélkül, hogy a káros vegyi anyag gőzével szennyeznék a levegőt. a új berendezésben fényezik egyébként a poharakon és kelyheken kívül a palackokat és a korsókat is. /mti/

--

bb 23. vágányzár a 47-es és 49-es villamosok utvonalaán

dg/fe/pg

1976. július 16.

befejeződött a kálvin-tér és a tolbuchin körút - az észak-déli metro építésével párhuzamosan folyó - vágányfelújítása. péntek hajnalban lett volna a premier, ez azonban elmaradt a régi szakaszon bekövetkezett műszaki hiba miatt. a szabadság-híd budai hídfőjénél, a gellért-tér előtti ivnél a vágány a korábbi kopás és a meleg együttes hatására kitágult. a bkv pályaszolgálat azonnal a helyszínrre vonult, és megkezdte a helyreállítást. várhatóan még a nap folyamán befejeződik a munka, a 47-es és a 49-es villamosok ezt követően eredeti utvonalaikon közlekednek. majd. addig a vágányzár szerinti forgalmi rend érvényes: a villamosok budán a szarvas-térig járnak, a gellért-tér és a marx-tér közötti villamospótló autóbuszok szállítják az utasokat./mti/

--

bb 24. elhunyt hegyi sándor

fe/pg bs

1976. július 16.

hegyi sándor határőr alezredes a munkás-paraszt hatalomért emlékérem kitüntetéttje életének 49. évében váratlanul elhunyt. temetése - katonai tiszteletadással - július 21-én /szerdán / 15 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

-17-

9.45/pg

Ha 1010

bb 25. balesetek

fe/pg

1976. július 16.

borsod megyében sajoszentpéter belterületén nagy istván 29 éves parkettakészítő kisiparos orlói lakos személygépkocsijával gyorsajtás közben elgázolta a vele azonos irányban kerékpározó ujházi ernő 43 éves anyagbeszerző helyi lakost, majd megállás nélkül tovább hajtott. a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. nagy istván ellen őrizetbevétel mellett indult eljárás.

csongrád megyében balástya és szeged között vékes józsefné, 73 éves nyugdíjas balástyai lakos álló autóbusz mögül féktávolságon belül egy személygépkocsi elé lépett, amely halálra gázolta.

győr-sopron megyében tét község határában böröcki ernő 66 éves nyugdíjas helyi lakos, kerékpáros, egy tehergépkocsi elé kanyarodott, amely halálra gázolta.

heves megyében, hatvan belterületén fülöp sándor 62 éves tsz-tag, helyi lakos figyelmetlenül kerékpározott és egy tehergépkocsi halálra gázolta. a vizsgálat folyamatban van.

somogy megyében szántód térségében horgászás közben a csónakból a balatonba esett és a vízbefulladt, krecsácnai miklós 19 éves tanuló szombathelyi lakos.

nyiregyházan a sóstó-gyógyfürdő medencéjébe ugrott lippai gábor 23 éves marós nagyhalászi lakos és a vízbe fulladt./mti/

---

bb 26. a lottó nyerőszámok

fe/pg hgy

1976. július 16.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a kőszegen megtartott 29. heti sorsolás alkalmával a következő nyerőszámokat húzták ki:

2, 5, 8, 19, 51.

/mti/

-18-

bb 27. a mahart

s/pg hgy

1976. július 16.

közli, hogy budapest-wien között a szárnyashajók helyett közlekedő autóbuszokat július 19-től nem indítja./mti/

---

bb 28. gabonaszárítót helyeztek üzembe diósjenőn

vid/ká/pg hgy

1976. július 16.

óránként tizenöt tonna kukorica szárítására alkalmas gabonaszárítót helyeztek üzembe pénteken a nógrád megyei diósjenőn. a borsónyalja termelőszövetkezet majorjában felállított 25 méter magas felvonóval és két 50 vagonos tárolóval felszerelt építmény kivitelezésére 4.7 millió forintot költött a nádudvari kite rendszerben, hatszáz hektáron kukoricát termelő közös gazdaság./mti/

---

bb 29. tévé-adó kazincbarcikán

i/kf/s/st/pg hgy

1976. július 16.

az olimpiai készülődés lázában a legtöbb helyen meggyorsították a televízió vételi lehetőségeit javító relé-állomások építését. az elmúlt hetekben több adót is üzembe helyeztek.

a legujabb, a kazincbarcikai átjátszó adó, csütörtöki sikeres próbája után megkezdte működését. a 20 wattos teljesítményű berendezés a televízió első műsorát sugározza az oirt-7-es csatornán; kazincbarcika területén teszi lehetővé az első műsor jobb minőségű vételét./mti/

-19-

11.05/pg

11.30
Kv

bb 30. szabolcsi békeaktivisták kitüntetése

vid/fm/pg hgy

1976. július 16.

a népek közötti béke és barátság érdekében kifejtett eredményes munkájuk elismerésül albert antalnét, a nyiregyházi leánynevelő intézet igazgatóját, és dr. lesch gyulát, a nagykállói kórház igazgató-főorvosát az országos béketanács kitüntető jelvényével, illetve emléklapjával tüntették ki. a kitüntetéseket pénteken, a hazafias néfront megyei elnöksége mellett működő béke és barátsági társadalmi bizottság nagykállóban tartott ülésén adták át. /mti/

--

bb 23. kiegészítés a bb 23. számú hírünkhöz /vágányzár a 47-es és 49-es villamosok utvonalaán/

pg hgy

1976. július 16.

a bkv közli, hogy a szabadság hid budai hidfőjénél a helyreállítási munkálatok befejezték. a 47-es és a 49-es villamosok újra az eredeti utvonalaikon közlekednek. /mti/

--

bb 31. az ország legujabb muzeuma szombathelyen

vid/fm/pg hgy

1976. július 16.

szombathelyen építészetiileg elkészült az ország legujabb muzeuma. a dési huber istván emlékmuzeum. derkovits gyula, a szocialista magyar képzőművészet nagy egyéniségenek szülővárosa az egykori derkovits-házban teremtetett otthont - derkovits mellett - dési huber hagyatékának, amelyet vas megyének ajándékozott a művész özvegye. /folyt. köv./

11.50/pg

-20-

b 31. /az ország legujabb...folyt/pg

a négy kiállítási helyiséget magában foglaló emlékmuzeumban bemutatják az 1944-ben elhunyt dési huber istván festményekből, grafikákból, rézkarcokból, kéziratokból, levelekből a munkásságáról szóló kritikákból álló hagyatékát.

a muzeum ünnepélyes megnyitását július 30-ra tervezik. /mti/

--

bb 32. békemozgalmi kiállítás szombathelyen

vid/fm/pg hgy

1976. július 16.

a hazafias népfront vas megyei bizottsága és a máv szombathelyi igazgatósága rendezésében pénteken a szombathelyi pályaudvaron megnyílt „a béke 31 éve”, című országos vándorkiállítás. a két vasuti kocsiiban megrendezett fotókiállítást dr. horváth lajos, a máv szombathelyi igazgatóságának vezetője nyitotta meg. /mti/

--

bb 33. időjárásjelentés

pg hgy

1976. július 16.

a meteorológiai intézet jelenti július 16-án pénteken 12 órakor:

fülledt, meleg idő

a földközi-tenger nyugati medencéjétől, közép-európán át a jeges-tengerig átlag 1500 km széles sávban - tehát európa közel 80 százalékán - kevés a felhő és elszórt záporokon kívül csapadék nem hullik. a legmagasabb nappali hőmérséklet a déli részeken megközelíti a 40 fokot. és még svédország legészakibb területén is eléri a 20 fokot.

felhős, csapadékos és egyben az évszaknak megfelelő hőmérsékletű, vagy annál valamivel hűvösebb idő csupán a kontinensünk nyugati partvidékén és a szovjetunió európai területeinek a déli részén van.

/folyt. köv./

12.35/pg

-21-

-keleti

hg 13.10

bb 33./ idő.járás..folyt/pg

házánkban csütörtökön változóan felhős, fülledt, meleg idő volt. a kora délutáni órákra 26,32 fokig melegedett a levegő. délután az ország nyugati részén, a duna-tisza közén, valamint az északi-középhegységben zivatarok törtek ki. a zivatarokat kísérő záporokból, szeszélyes területi eloszlásban átlag 2-5 mm eső hullott, de egy-két helyen 10-20 mm-t is mértek. az éjszaka felszakadozott a felhőzet és péntek hajnalra 11-18 fokig hűlt le a levegő. egy -két helyen rövid időre köd képződött. délelőtt derült, meleg idő volt. már 11 órakor 24 és 28 fok közötti hőmérsékletet mértek.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 23,1 fok volt. ez 0,8 fokkal magasabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, nem változik.

a balaton vize 11 órakor síófoknál 24 fokos volt.

várható időjárás szombat estig:

fülledt, meleg idő, nappali gomolyfelhőképződéssel, délután elszórtan helyi záporosóval, zivatarral.

mérsékelt, időnként megélénkülő változó irányú szél. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17 fok között. a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 30 fok körül.

a duna vizállása budapestnél 124 cm, a víz hőmérséklete: 23,0 fok./mti/

-.
-22-

12.45/pg

13.10
He

bb 34. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 óráig

pg

1976. július 16.

1. metro
2. folklór pályázat
3. könyvtárak olvasói
4. szegfü
5. pécsi kut
6. lengyel kultúra hete
7. amatőrfilmes autótábor
8. közművelődési díj
9. kresz
10. fecskekorzó
11. ponilovak
12. csaló
13. másodvetés
14. szakmunkástanuló felvétel
15. buzavára
16. létesítmények nagykorösön
17. építőipari szövetkezetek
18. nagyobb telhozamok
19. olajszennyeződés elleni módszer
20. áfész
21. állattartó telepek
22. savfényező automaták
23. vágányzár
24. elhunyt hegyi sándor
25. balesetek
26. lottó nyerőszámok
27. mahart közlemény
28. gabonaszáritó
29. tv-adó
30. békeaktivisták
31. dési huber muzeum
32. békemozgalmi kiállítás
33. időjárás
34. hirjegyzék

/mti/

-.
-23-

13.00/pg

14.45
He

bb 36. a dorogi koncertfuvósok nszk-beli sikere

vid/fm/pg hgy

1976. július 16.

első helyezést ért el a dorogi szénbányák fuvószeneke az nszk-ban megrendezett nemzetközi fuvószeneke hangversenyen. nyolc országból összesereglett nyolcvankét együttes négyezer tagja vetélkedett a nagyszabású fesztiválon. az olasz francia, svájci, holland, osztrák, jugoszláv, cseh-szlovák fuvósok mellett a magyar színeket a dorogiak képviselték. a zsűri a maximálisan adható 130 pontból 127-et ítelt az ötvenöt tagú dorogi együttesnek s ezzel az első helyre kerültek a legmagasabb osztályban. a verseny ugyanis több kategóriában folyt, s a korábbi nszk-beli szereplése alapján a dorogi koncertfuvósokat ebbe a csoportba sorolták.

a sikeres nemzetközi fesztivál után több nszk-beli városban adott hangversenyt a dorogi zenekar./mti/

..-

bb 37. a gyermekélelmezés helyzetét vizsgálta a heves megyei népi ellenőrzési bizottság

vid/fm/pg hgy

1976. július 16.

a heves megyei népi ellenőrzési bizottság pénteken egyben tartott ülésén összegezte a gyermekélelmezés helyzetének vizsgálati tapasztalatait. a tanácskozás hosszabb ideig tartó sokrétű vizsgálat előzte meg mintegy 60 intézményre kiterjedően. választ kerestek arra, hogy a bölcsődei, óvodai napközi otthoni és a kollégiumi étkeztetésnél figyelembe vesszük-e az életkori sajátosságokat, s ennek megfelelően milyen arányban szerepelnek a biológiailag értékesebb nyersanyagalapú ételek. a vizsgálat a konyha és ebédlő berendezésére, felszerelésére, továbbá a konyhai dolgozók szakképzettségére és az alkalmazott technológiákra is kiterjedt.

a testületi ülésen rámutattak arra, hogy a nők, a családos anyák növekvő foglalkoztatásának természetes következményeként növekszik az igény a gyermekek intézményes elhelyezésére, de sürgeti ezt az urbanizációs folyamat, valamint az ugynevezett generációs családok széthullása is. a népesedéspolitikai határozat nyomán a születések számának emelkedése is hozzájárul az igények növekedéséhez. ezzel összefüggésben hangsúlyozták, hogy heves megyében a gyermekintézményekbe való elhelyezés - mint közvetett társadalmi juttatás - jelentős szociális feszültséget hoz magával. az adatokból kitűnik, hogy heves megye 115 általános iskolájából 84-ben van biztosítva a tanulók napközis ellátása; 1976-ban a mintegy 33 500 általános iskolai tanuló közül mintegy nyolc- és félezen részesültek napközis ellátásban.

/folyt. köv./

13.15/pg

-24-

14.45

bb 37. / a gyermekélelmezés...folyt./pg

az ellátottsági szint a községekben sokkal alacsonyabb, mint a városokban mégis a városokban nagyobb arányban a napközis ellátást kérők elutasítása a nagyszámú érdeklődés miatt. a középiskolai tanulóknak nem egészen fele részeseül kollégiumi vagy más intézményes étkeztetésben.

problémaként tárták fel, hogy a legtöbb gyermekélelmezési egység nem rendelkezik a szükséges tárolóhelyekkel. a közegészségügyi előírásokat sem tartják be.

a legtöbb helyen a főzéshez szükséges nyersanyagok előkészítése is kifogásolható közegészségügyi szempontból.

a túlterheltség leglényegesebb okaként állapították meg a gyermekélelmezési, diákétekeztetési intézmények iránti igények évről évre történő növekedését, amelyet a konyhák és kiszolgáló helyiségek bővítése nem követ. a túlterheltség másik oka, hogy a gyermek- és diákélelmezési konyhák magas a felnőtt étkezők száma.

a megyei nevelési bizottság ülésén javasolták, hogy a megyei tanács vb művelődésügyi osztálya és a köjál közösen vizsgálják meg a helyszínen a gyermekélelmezési konyhák kapacitását és kihasználtságát, illetőleg túlterheltségének mértékét. felhívták a figyelmet arra is, hogy a túlterhelt konyhák nem kötelezően előírt felnőttétkeztetést meg kell szüntetni. javasolták továbbá központi konyhák létrehozását és a raktározás központosításának megszervezését is./mti/

..-

bb 35. s. hegedüs lászló nyilatkozata a iv. magyar-finn barátsági hét tapasztalatairól

t/dg/zs/pg hgy

1976. július 16.

a iv. magyar-finn barátsági hét finnországi eseményein részt vett magyar delegáció tagja, s. hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára a hazáérkezés után nyilatkozatot adott az mti munkatársának:

/folyt. köv./
13.20/pg

-25-

14.45

bb 35. / s. hegedüs lászló...folyt/pg

finn barátaink nyílt szívvvel, nagyon gondosan megszervezett programmal vártak bennünket. átfogó képet kaphattunk a tehetséges és szorgalmas finn nép munkájáról, eredményeiről, gondjairól. szót válthattunk az állami, a politikai és a társadalmi élet vezetőivel, s a megbeszélések során kicseréltük véleményünket európa, a világ helyzetéről, terveinkről, a nemzetközi helyzet, a népeink előtt álló problémák megítélésében nincsenek alapvető véleménykülönbségek. úgy érezzük, hogy a két nép barátsága, együttműködése a politikai, a társadalmi, a kulturális és nem utolsósorban a gazdasági életben tovább fejleszthető.

- a hagyományos és immár rendszeres finn-magyar kapcsolatok tulmutatnak két ország együttműködésén. azt bizonyítják, hogy két viszonylag kis népnek is nagy szerepe lehet az enyhülésben. elsősorban azzal, hogy példát mutat két ország együttműködésében, s a nemzetközi tevékenységben egyaránt. nagyjelentőségű ez abból a szempontból is, hogy más-más társadalmi rendszerű két ország békés és hosszú távra szóló együttműködéséről van szó.

a nemzetközi kapcsolatokban a barátsági hetek, ahogy finn barátaink mondják: a népi diplomácia egyedülálló forma. egyedülálló, hogy ilyen nagy számban látogatnak egymáshoz barátok, ismerősök rendszeresen lehetőséget teremtve új ismeretségek kötésére. ez olyan módszere a kapcsolatok építésének, amely teljes mértékben megfelel a helyszínen elfogadott záróokmány szellemének.

- szerte finnországban az őszinte barátság, a nagyrabecsülés, a szeretet jeleivel találkoztunk. finnországi látogatásunkat ~~nagy~~ eredményesnek minősíthetjük - fejezte be nyilatkozatát s.hegedüs lászló./mti/

-.-
-26-

13.35/pg

ha M. ut

bb 38. megfiatalodik mátyásföld, árpádföld, cinkota

t/.3/s/zs/pg hgy

1976. július 16.

a következő években elsősorban a gyermekintézmények hálózatát fejlesztik. a xvi. kerületi tanács. ezt a népesség számának gyors emelkedése indokolja. amint tódika lászló tanácselnök pénteki sajtótájékoztatóján elmondotta, a kerület lakosainak száma az 1950 évi 51 600-ról 69 000-re gyarapodott, s az intenzív lakásépítés következtében a tervidőszak végéig eléri a 81 ezret. az utóbbi öt évben a varga józsef uti, a centenáriumi az ond vezér téri szövetkezeti illetve a jókai uti állami lakótelepen 1794 lakást adtak át. az v. ötéves terv végéig pedig 3609 új lakás készül el. lándzsa uti szövetkezeti telepen 900 lakást átadnak rendeltetésének, további 600 lakás befejezése áthuzdik a vi. ötéves terv időszakára. évenként 250-300 családi ház is épül. a kerületbe főleg fiatal házaspárok költöznek.

mátyásföld, árpádföld, cinkota tehát gyorsütemben fiatalodik - hangsúlyozta a tanácselnök. ezért fejlesztésre szánt több mint 160 millió forint zömét kulturális, szociális-egészségügyi célokra fordítják. a múlt év végéig létesült hét tanácsi és két üzemi, - összesen 420 személyes - bölcsőde mellett további 300 gyermeket befogadó bölcsődéket építenek, főleg a lakótelepeken. az óvodai helyek száma 825-tel gyarapszik: 1978-ban már 3.100 gyermek járhat óvodába a xvi. kerületben.

a természetes szaporulat és a beköltözések révén az általános iskolai tanulók száma előreláthatólag 9 ezer lesz, ezért járulékos és saját beruházással öt 12-16 tantermes iskolát építenek. a kereskedelmi hálózat sem kielégítő, a boltok többsége korszerűtlen, kis alapterületű. égető hiányt pótolnak tehát a lakótelepekre tervezett ábc-kisáruházak, iparcikk-, zöldség- és gyümölcsüzletek, vendéglátóipari egységek, felépülésükig ideiglenes árusítóházakat állítanak fel.

javul a járóbetegellátás is: mátyásföldön, a rákosi uton felnőtt, árpádföldön gyermekorvosi rendelőt építenek. a csökkent munkaképességűek foglalkoztatására központi műhely épül majd a pálya utca 50 szám alatt. 1980 végéig vezetékes ivóvízzel látják el a kerület lakásainak 95 százalékát. fővárosi és kerületi erőforrásból felújítják, karbantartják a meglevő utakat. főleg a lakosság társadalmi munkájával 50-60 kilométer járda építését tervezi a tanács.

/mti/

-.-
-27-

13.50/pg

ha

bb 39. eltemették dr. Lévai jánost

t/km/s/zs/pg

hgy

1976. július 16.

a farkasréti temetőben mély részvétellel kísérték pénteken utolsó útjára munkatársai, barátai, ismerősei a tragikus repülőszerencsétlenség áldozatává esett dr. Lévai jános kandidátust, a lászló kórház volt főorvosát, a kórház mszmp szervezetének titkárát.

a ravatalnál hantos jános, a magyar szolidaritási bizottság alelnöke bucsuzott dr. Lévai jánostól, akinek halálával súlyos veszteség érte a magyar orvostársadalmat és a szolidaritási mozgalmat. -! egészségügyi minisztérium nevében dr. Najzer alajos főosztályvezető helyettes, a kollégák, a munkatársak nevében dr. Kátay Aladár, a lászló kórház igazgató főorvosa bucsuzott az elhunytól.

a dr. Lévai jános hamvait tartalmazó urnát a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra./mti/

-. -

bb 40. páratlan tudományos és művészeti értékű „festett”, római kori sírkamrát tártak fel pécsen - dr. Fülep Ferenc a kutatás eredményeiről

vid/fm/pg

hgy

1976. július 16.

pécs műemléki központjában, a sétatéri rekonstrukciót megelőző régészeti kutatás során, a közismert „vizlépcső”, alatt, „festett”, római kori sírkamrára bukkantak tavaly nyáron a feltárás most fejeződött be. eredményéről dr. Fülep Ferenc, a nemzeti múzeum főigazgatója, a kutatás vezetője adott tájékoztatást az mti munkatársának:

- a pécsi székesegyház előtti tér közepén középeurópai viszonylatban is jelentős. tudományos és művészeti szempontból szinte páratlan építészeti emlék került elő. a mintegy 16 méter hosszú, téglalap alakú épület mását dalmáciából ismerjük.

/folyt. köv./

14.00/pg

-28-

h

bb 40. / páratlan tudományos...folyt/pg

a régészeti irodalomban mauzóleumnak nevezik ezt az épülettípust. a bele temetett kiemelkedő személyiség, egyházi, vagy városi vezető tiszteletére emelték, akinek tetemét bizonyára a megtalált fehér márvány szarkofágban helyezték el.

- az épület padlója alatt altemplom-szerűen helyezkedik el egy nagyméretű sírkamra, amelynek oldalát falfestmény fedi. a tél folyamán a restaurátorok a falakat letisztították. a szennyeződés alól nagyméretű figurális freskók kerültek elő. az egyik képen Ádám és Éva látható a paradicsomkertben. a másikon Dániel áll az oroszlánok ketrecében, lábánál két oroszlánnal. látható még egy harmadik, kisebb méretű ülő alak is. pécsről ismeretesek már római kori festett faliképek a korábban feltárt négy sírkamrában, illetve kápolnában. az itt látható alakok megközelítik az egy méter magasságot. a fal egyéb felületeit szép virágok, a falakról lecsüngő színes szalagok, pálmalevelek töltik ki. a falfestményeken lenyűgöző pompeii vörös uralkodik. de a virágok kék, piros és a levelek élénk zöld színei is olyanok, mintha frissen festették volna őket. feltehetően itáliai vándor festők készítették mintakönyvek alapján. a falfestmények másait csak Rómában, a katakombákban találhatjuk meg. a konzerválás első szakasza ugyan csak befejeződött. vegyszerrel megkötötték a freskók széleit, hogy tovább ne peregjenek. a továbbiakban mindaddig, amíg a védőtető el nem készül, fehér vászonnal ragasztják le, hogy a kiszáradástól és más károsodástól megóvják.

- a sírkamrából három szarkofág került elő. ezekből a leleteket, csontvázakat a középkor folyamán kidobálták és a szarkofágokat elpusztították. néhány római pénz is találtak a sírkamrában. ezek jól meghatározzák a temetkezés korát: 375-el zárul a z érméken látható évszám. ez azt jelenti: ha ezek husz évig forgalomba voltak és azután kerültek a sírba, a temetkezés itt a iv. század második felében, esetleg a századvégéig történhetett.

/folyt. köv./

14.05/pg

-29-

h

bb40./ páratlan tudományos...3.folyt/Ow

baranya és pács párt- és állami vezetői több alkalommal megtekintették az ásatás helyét és döntés született, hogy ezeket a rendkívül értékes emlékeket fenn kell tartani. a tervezést a műemléki felügyelőség és a pécsi tervező vállalat közösen végzi. a sirkamra végleges lefedése megoldható úgy, hogy nem zavarja a tér architektúráját, mert az épület nem emelkedik a föld színe fölé. a védőtető elkészítése után a közönség előtt is megnyílik majd a több mint másfélszáz év titkait előtáró sirkamra. a korszerű megvédésnek és bemutatásnak feltétele többek között a megfelelő belső klíma, légkondicionálás biztosítása. ennek módját külföldön is tanulmányozzák az erre hivatott szakemberek - fejezte be tájékoztatását dr. fülep ferenc, aki husz esztendeje kutatja a római kori emlékeket pécsen. /ti/

--

bb 42. elhunyt martarisz ahilleász

gk/pg zs

1976. július 16.

a magyar partizán szövetség tagja a párt és a munkásmozgalom régi harcosa 55 éves volt. temetése július 21-én délután 3 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben.

magyar partizán szövetség.

/mti/

--

bb 43. a fővárosi szabó ervin könyvtár

gk/pg zs

1976. július 16.

központi könyvtára /viii. szabó ervin tér 1./ július 18-tól augusztus 29-ig hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken 11-től 19-óráig, szombaton 9-től 13-óráig tart nyitva. szerdán és vasárnap a könyvtár zárva van. /mti/

--
--30--

14.15/pg

Ha

bb 44. békemozgalmi emlékplakett egy ifjúsági szervezetnek

vid/fm/pg hgy

1976. július 16.

az országos béketanács elnöksége békemozgalmi emlékplakettel tüntette ki a zala megyei állami építőipari vállalat kizs-bizottságát, illetve a vállalati ifjúsági kollektívát. az építőipari fiatalok azzal érdemelték ki az országos béketanács elnökségének elismerését, hogy a napi munkájuk mellett aktívan részt vettek a békemozgalom akcióiban. az emlékplakettet pénteken ünnepélyes kizs-aktívá ülésen vették át a fiatal építők képviselői. /mti/

--

bb 46. kétnapi előny - 6,500 000 forint értékű többlettermelés

vid/fm/Ow hgy

1976. július 16.

két nappal a kitűzött határidő előtt befejezték ózdon a finomhengermű finom- és gyors-drótsorának éves nagyjavítását és ez mintegy 6.500 000 forint értékű többlettermék előállítását teszi lehetővé. a 12 napra tervezett munkában hegesztők, lakatosok, esztergályosok, továbbá más szak- és segédmunkások - mintegy 700-an - vettek részt. a jól előkészített nagyjavítás során a javító lakatosok s segítők átvizsgálták a gépészeti berendezéseket, és számos egység, köztük a hengerállványok és meghajtóművek cseréjét és felújítását végezték el.

a felújított finomhengerműben pénteken megkezdték az üzemszerű termelést. a kétnapos előny ózdon összesen mintegy 1.100 tonna többlettermék előállítását teszi lehetővé. /mti/

--

bb 41. a balatonnál megkezdődött a harmadik „szunyogirtó hadjárat”, - tudományos kutatók véleménye: sikert hozott az eddigi védekezés

vid/fm/pg hgy

1976. július 16.

a balaton partján pénteken megkezdődött a mém repülőgépes szolgálatának harmadik „szunyogirtó hadjárat”, „nyaralók és tóparti lakosok egyaránt vallják, hogy az északi és a déli parton végrehajtott helikopteres, illetve repülőgépes szunyogirtás csaknem teljes sikert hozott; az üdülőtelepeken csak elvétve találni a nyaralást, pihenést sokszor megkeserítő szunyogokat.

/folyt. 6/:./
14.30/pg

--31--

1530

w

bb 41./ a balatonnál megkezdődött...folyt/pg

az országos idegenforgalmi tanács és a két balatoni megye tanácsa nagy összeget áldoz az idén a szunyogirtásra.

ennek a munkának a szervezését az illetékesek a balatoni intéző bizottságra bízta. rosta sándor, a bib főtitkára az mti munkatársának elmondta, hogy tudósokból, szakemberekből álló munkacsoportot hoztak létre az esetleges negatív jelenségek felderítésére és a szunyogirtás rendeltetés-szerű eredmények vizsgálatára. az első két permetezés után a szakbizottság tagjainak az a véleménye alakult ki, hogy ha az idei további három permetezés hasonló eredményt hoz, a jövőben érdemes ezt a módszert továbbfolytatni. a szakemberek rendszeresen figyelemmel kísérték a tó környékének biológiai egyensúlyát, s abban lényeges változást nem tapasztaltak. a szakértők felhívták a figyelmet arra, hogy a szunyogirtás során a haltáplálékokban is veszteség állhat elő, ezért a lakott telepektől távolabb eső tenyészhelyeken - biológiai érdekek miatt - szüneteltetik a szunyogirtást. a bib főtitkára elmondta, hogy számos méhészt nem vette figyelembe a közérdeket szolgáló intézkedéseket és a felhívás ellenére nem telepítette ki méhcsaládjait a permetezésre kijelölt sávból.

a balatoni intézőbizottság - bár a sajtó, rádió és a tévé útján milliókhoz juttatta el felhívását, a munka kezdetekor megtartott sajtótájékoztatóján - most újból felhívja a méhészek figyelmét az emberre egyébként ártalmatlan repülőgépes szunyogirtás méhészeti veszélyeire./mti/

--

bb 50. Lázár György épülő és új budapesti létesítményeknél
t/don/be/zs/pg hgy 1976. július 16.

Lázár György, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke pénteken több épülő és új budapesti létesítményt keresett fel. a miniszterelnököt a budapesti pártbizottság székházában Katona Imre első titkár és Szépvölgyi Zoltán tanácselnök fogadta.
/folyt. köv./
14.35/pg

-32-

15³⁵

bb 50. /Lázár György...folyt/pg

a pártbizottság székházában Lázár György megtekintette az új fővárosi sportcsarnok makettjét, majd a vendéglátók társaságában először az észak-déli metro felszabadulás téri állomásának felszíni munkálatait nézte meg. a körvonalaiiban már teljesen kirajzolódott új belvárosi csomópontban tervszerűen dolgoznak a munkások és mint az építő vállalatok vezetői mondták, tartják korábbi ígéretüket: a nagyvárad tér és a Deák tér közötti metrovonalon az esztendő végén a forgalom megindulhat.

Lázár György ezután a Gellérthegyén épülő víztároló munkálatait tekintette meg. a 2x40 ezer köbméteres medencét tartó 212 tölcser-alaku oszlop már végleges helyén áll és az évm mélyépitő vállalat egészen új technológiával készíti a főváros legnagyobb tárolóját. az egyik 40 ezer köbméteres medencét 1978 nyarán, a másikat 1979 közepén adják át rendeltetésének.

a miniszterelnök ezt követően a Budaörsi út-alkotás utcahegyalja uti csomópont építkezését kereste föl. az egy kilo- méter hosszú, kifli alakú felüljáró eddigi megépített vasbetonszerkezete jól érzékelteti azt a nagyszabású munkát, amelyet a hidépitő vállalattal az élen több mint husz budapesti vállalat végez: ezen a 11 pilléren nyugvó felüljárón bonyolódik majd le az ország kelet-nyugati főközlekedése. Buda első közuti felüljáróján határidő előtt, várhatóan az év végén megindul a forgalom.

Lázár György ellátogatott a nemrég megnyitott skála áruházba is. a több mint 1100 főt foglalkoztató szövetkezeti nagyáruházban naponta mintegy 60-65 ezren fordulnak meg s forgalma havonta eléri a 100 millió forintot.

a minisztertanács elnökét végül a budapesti pártbizottság és a fővárosi tanács vezetői tájékoztatták Budapest helyzetéről, a következő esztendőben várható fejlesztésekről, a lakosság életkörülményeinek javítását célzó tervekről. Lázár György elismeréssel szólt a megtekintett építkezéseknél szerzett benyomásairól. mint mondták: meggyőződése, hogy a készülő új létesítmények mindegyike a vállalt határidőre elkészül, mert mind a vállalat vezetők, mind a dolgozók hozzáértően, lelkiismeretesen, elismerésre méltóan dolgoznak./mti/

-33-

15.00/pg

15⁴⁰

bb 48. népművészeti kiállítás zalaegerszegen

vid/fm /pg hgy 1976. július 16.

a zalaegerszegi megyei művelődési központban pénteken megnyílt a „népművészet zalában,„ című kiállítás. a tárlaton ma élő népművészek -hímzők, szövők, kerámikusok, fafaragók - alkotásait láthatja a közönség. /mti/

--

bb 49. fotókiállítás az ősi indián művészetéről

vid/fm/pg hgy 1976. július 16.

a zalaegerszegi göcseji muzeumban pénteken megnyílt a kovács tamás fotóművész „ősi indián művészet,„ című kiállítása. a szerző európai magángyűjteményekben fényképezte peru, bolívia, chile, mexikó évszázados művészeti alkotásait, szobrokat, dísz- és használati tárgyakat, s ezekből nagyméretű fotó látható a tárlaton. /mti/

40

--

bb 47. szakszervezeti néptáncegyüttesek országos minősítő bemutatója szegeden

vid/fm pg hgy 1976. július 16.

a szegedi ünnepi hetek alkalmából az idén tizenegyedik alkalommal találkoznak a városban a szakszervezeti néptánc-együttesek és műsoraikkal színesítik a nyári programot. a nemzetközi néptáncfesztivált két évenként rendezik meg. legközelebb 1977-ben érkeznek majd külföldi együttesek is szegedre. az idei programban a hazai együttesek minősítő bemutatóira kerül sor. ez a három napos eseménysorozat pénteken kezdődött meg. a szegedi nemzeti színházban kilenc szakszervezeti együttes mintegy ötszáz tagja lép fel. a zsüri döntésétől függően arany- ezüst és bronzfokozatu minősítést nyerhetnek el műsoraikkal a csoportok.

/folyt. köv./
15.15/pg

-34-

150

bb 47./ szakszervezeti...folyt/pg

a folklór kedvelőinek öröme szombaton az ujszegedi liget szabadtéri színpadán nyilvános gálaestet is tartanak a náptáncosok.

az ideai találkozóhoz szakmai tanácskozások is kapcsolódnak. erre a rendezők mintegy harminc együttes koreográfusát hívták meg. a megbeszéléseken szó lesz a néptáncművészet modern törekvéseiről, a néptánc-műsorok zenekíséretének kérdéseiről, a táncszak szervezéséről és a náptáncosok próbáival kapcsolatos munkáról.

a zsüri vasárnap értékeli a bemutatott műsorokat és akkor adják át ünnepélyesen az arany-, ezüst- vagy bronzfokozatu minősítésekről szóló okleveleket. /mti/

--

bb 55. éjjel töltik a víztárolókat

i don zsu bh hgy

1976. július 16.

tovább apadt a duna; pénteken a lánchídnál 124 centimétert mértek. az előrejelzések szerint a jövő hét közepéig jelentős vízszint-csökkenés nem várható. addig, amíg a duna egy méter körül marad a fővárosi vízművek az igényeket ki tudja elégíteni. mint a vállalatnál elmondták minden éjjel feltöltik a tárolómedencéket, és most már minden reggel 130-140 ezer köbméter víztartalék-készlettel „nyitnak,„

a tömlős locsolási tilalmat ideiglenesen a hét végére ismét felfüggesztik. eszerint július 17-én, szombaton 0 órától július 18-án, vasárnap 24 óráig tömlővel locsolhatják a kertet, az uttestet, a járdát, s tisztíthatják a gépkocsikat. a tömlős locsolási tilalom július 19-én, hétfőn 0 órától ismét érvényes. /mti/

--

160

- 35 -

bb 52. történelmi emlékhely mohácson - emlékezés a csata
450. évfordulóján

t ró fe zs bh hgy

1976. július 16.

augusztus 29-én lesz a mohácsi csata 450. évfordulója: ebből az alkalomból a baranya megyei tanács és mohács város tanácsa megemlékezés-sorozatot rendez, amelynek programjáról fischer jános a mohácsi tanács elnöke tájékoztatta a z ujság-írókat pénteken a magyar sajtó házában.

a megemlékezések célja, egyebek között, hogy a xvi. század egyik fontos történelmi eseményét felhasználják az eddigi kutatások közzétételére, a már feltárt történelmi emlékek bemutatására. emlékezni és emlékeztetni, tragikus múltunk igazságait feltárni, közreadni a történelmi tanulságokat - így lehetne összefoglalni a rendezők szándékait. az egykori csatamező hét és fél hektárnyi területén már kirajzolódnak az emlékhely körvonalai: központját a papp lászló által 1960-ban feltárt tömegsírok alkotják.

a csata helyét vadász györgy ybl-dijas építésznek, a mohácsi történelmi emlékhely tervezőjének alkotása jelöli majd meg. a tábortól kiemelkedő alkotás egy nyolc méter magas kapu; össze nem érő íveinek fehér kőtömbjei háromirányú bronzhálót fognak közre. magát a bronzkaput pölöskei józsef ötvösművész készíti, s a kapun belépve az emlékhely, s a park tárul a nézők szeme elé.

a látogató az első köröndben a gyepdombra elhelyezett térképkövet látja, amely a 450 évvel ezelőtti csata mozzanatait ábrázolja. a földbe süllyesztett épületben két oldalt kiállító árkádok lesznek, ahol a hadtörténelmi intézet 14 tablón mutatja be a csatával összefüggő történelmi dokumentációt. itt kap helyet illés gyula szobrászművész diszkutja is. az épületből kilépve tűnnek elő a süllyedő gyepkörök, középpontjukban az 1960-ban feltárt két tömegsírral.

a megemlékezést a csatáról augusztus 29-én az emlékhelyen tartják, kiállítást rendeznek a „mohácsi csata története”, címmel. a megemlékezés középpontjában a magyar történelmi társulat emlékülése áll. néhány előadás a programból: szakály ferenc: a török-magyar küzdelem szakaszai a mohácsi csata előtt; perjés géza: a mohácsi csata; marosi endre: a mohácsi csatátér régészeti kutatásainak története. az előadások egyébként a későbbiekben könyvalakban is megjelennek.

a helybeliek kezdeményezésére nemeskürty istván „a hollószárnyu enyészet”, címmel a csatával foglalkozó kétrészes színdarabot írt, bemutatását a pécsi nemzeti színház vállalta./mti/

- 36 -

bb 45. veszprémben megnyitották a 19. balatoni nyári egyetemet

vid fm bh hgy

1976 július 16.

veszprémben, a vegyipari egyetemen pénteken ünnepélyesen megnyitották a 19. balatoni nyári egyetemet. a megnyitón ott voltak a hazai tudományos élet képviselői, - a megye és a város vezetői.

dr. nemezc ernő akadémikus, a veszprémi vegyipari egyetem rektora megnyitó beszédében méltatta a csaknem 20 éves hagyományokkal rendelkező szabadegyetem jelentőségét. hangoztatta, hogy eddig mintegy 2000 külföldi ismerkedett meg a veszprémi nyári egyetem programjával, a magyar történelem, építészet és művészettörténet értékeivel, valamint vegyiparunk fejlődésével.

elmondotta, hogy a kéthetes program során lehetőség nyílik a veszprémi vegyipari egyetem, valamint a vegyipari kutató intézetek oktató és kutató munkájának tanulmányozására is. a rektor hangoztatta, hogy a veszprémi vegyipari egyetem az oktató munka és a kutatók közötti információcsere szerves részének tekinti a balatoni nyári egyetemet. az idén először szerveztek speciális tagozatot a restaurátorok részére. a történészek nemzetközi tapasztalatcseréjére különösen jó lehetőséget adnak a dunántul római- és középkori emlékei. e kurzus hallgatói megismerkednek aquincum, a táci gorsium, fenékpuszta, valamint a veszprém melletti balácza-puszta római kori emlékeivel, ezenkívül a balatonfelvidék középkori magyar váraival és egyéb építészeti, történelmi, művészettörténelmi objektumai-val.

az ünnepélyes megnyitó után tolnay lászló, a magyar külügyi intézet osztályvezetője tartott előadást Magyarország 30 éves fejlődéséről.

a balatoni nyári egyetem általános tagozatára az idén több mint 130-an érkeztek kilenc országból: a szomszédos országokon kívül az ndk-ból és az nszk-ból. /mti/

-.-

bb 51. a vállalatok 8-10 százalékkal nagyobb összegeket fordítanak kulturális célokra az élelmiszeriparban - az édosz központi vezetőségi ülése

t jf gk sl bh hgy

1976. július 16.

pénteken a szakszervezet gorkij fasori székházában ülést tartott az édosz központi vezetősége, amely megvitatta az élelmiszeripari üzemek kulturális helyzetét. megállapították, hogy az elmúlt években a vállalatok sikeres fejlesztést valósítottak meg. az üzemekben 270 könyvtár működik, s mintegy 380 ezer kötet áll az olvasók rendelkezésére. az iparágban 125 művészeti együttes tevékenykedik és igen sok képzőművészeti kör segíti főleg a fiatalok művelődését. /folyt. köv./

- 37 -

16.00 bh

16°

bb 51. /a vállalatok ... folyt./ bh

az élelmiszeripari üzemek 1976-ban, az elmúlt évhez képest, 8-10 százalékkal többet költenek kulturális célokra. ezt az előirányzatot azonban csak akkor lehet teljesíteni, ha sikerül megváltoztatni azokat a nézeteket, amelyek lekezelik az üzemi művelődésügy jelentőségét. amint a központi vezetőség megállapította, olyan véleményekkel is találkozunk a szakszervezeti aktivisták, amelyek a tanulást, a művelődést és általában a nevelést a gyárkapun kívülre kívánják helyezni; egyes vezetők elhanyagolják az üzemi nevelőmunka személyi és tárgyi feltételeinek javítását. a központi vezetőség felhívta a figyelmet arra, hogy az üzemi szakszervezeti bizottságoknak az eddiginél hatékonyabban kell ellenőrizniük, hogy a kulturális célra előirányzott összegeket a vállalatok végül is valóban rendeltetésszerűen használják-e fel.

a központi vezetőség jóváhagyólag vette tudomásul, hogy az édosz kezdeményezésére két üzemben, a szegedi szalámigyárban és a veszprém megyei tejipari vállalatnál a szocialista brigádok művelődésének elősegítésére kísérleti módszert alkalmaztak; nem a brigád egésze, hanem a tagok külön-külön tettek felajánlást. ennek nyomán elérték, hogy a brigádtagok 80 százaléka időközben tovább tanult, jelentős részük leérett-ségizett. a módszert idén 20-30 üzemben vezetik be./mti/

-.-

bb 53. súlyos közlekedési balesetek

be bh hgy

1976. július 16.

budapesten, a xviii. kerületi vörös hadsereg utja és endrődi sándor utca kereszteződésében egy személygépkocsi elgázolta gargya lajos 42 éves kőműves hajduhadházi lakost, aki sérülésébe a helyszínen belehalt. az eddigi adatok szerint a baleset oka: gargya lajos figyelmetlenül, körültekintés nélkül lépett az uttestre.

békés megyében, dévaványa belterületén a 12 éves himmer ferenc kerékpárral szabálytalanul kanyarodott és a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsi halálra gázolta.

békés megyében, telekgerendás és békéscsaba között surinás páál józsef 59 éves kovács, békéscsabai lakos motorkerékpárjával nekiütközött a vele azonos irányban haladó kivilágítatlan lovaskocsinak. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője a helyszínen meghalt. a lovaskocsi hajtója, novák páál 48 éves rakodó, békéscsabai lakos ellen őrizetbe vétel mellett eljárás indult./mti/

-.-
- 38 -

16.10 bh

1625

bb 54. a tervezettnél több másodvetés - országszerte megnőtt az öntözőberendezések becsülete

ö vid kz mmé bh hgy

1976. július 16.

mezőgazdasági üzemek dolgozói áldozatos munkával igyekeznek ellensúlyozni a aszályos időjárás kártételeit. a gyors-ütemű betakarítással egyidejűleg, a korábbi évekhez képest lényegesen előbbre tartanak az ugynevezett járulékos munkákkal, a szalmalehúzással és a talajműveléssel is. e tannivalók jelentősége ugyanis az idén nagymértékben megnőtt. az árpa és a zabszalma a parasztemberek ősi gyakorlata szerint takarmányhiányos időben felhasználható etetésre is. termelőségünk nagy részében az időjárás kiszámíthatatlanságára és a máris meglevő aszálykárakra gondolva megszervezték az árpa és a zabszalma összegyűjtését, megfelelő tárolását, hogy ha a szükség úgy hozza, felhasználhassák az állatok etetésére. a tarlóművelés meggyorsításának ugyancsak takarmánygazdálkodási vetületei vannak. a pénteken befutott vidéki jelentések szerint nagyüzemeink többsége az idén minden korábbit meghaladó arányban szándékozik másod- és tarlóvetést végezni. békés megyében péntekig a tervezett terület 40 százaléka már földben is volt a másodvetések magja. győr-sopron megye egyik legnagyobb mezőgazdasági üzeme, a kiskalföldi állami gazdaság a gyorsan felszántott árpatarlójába silókukoricát, mohart és legeltetésre alkalmas rozsosrepcekeveréket vetett, együttesen 388 hektáron. a megye többi üzemeiben is nagy az érdeklődés e lehetőségek iránt. a győr-sopron megyei tanács mezőgazdasági osztályának eddigi összesítése szerint az eredetileg tervezettnél nagyobb területet hasznosítanak az idén a megyében másod, illetve tarlóvetéssel. heves megyében több közös gazdasága uborkát, zöldborsót és zöldbabot is vet másodnövényként a felszántott tarlók helyén.

az aszály meghozta az öntözőberendezések becsületét ott is, ahol az esőre várva mindaddig nem használták ki őket. a kalocsai és a kiskunsági öntözőfürt környékén most már több ezer hektár szántóföldi és kertészeti növényt öntöznek a gazdaságok. mindenütt a legnagyobb takarékosagra törekednek, s ha csak lehet, éjjel működtetik az esőztető berendezéseket, mert akkor kisebb a párolgás, illetve a veszteség, mint nappal. a duna-tisza közti homokhátságon megkezdtek a korábbi években elhanyagolt csőkutak tisztítását, ujrafurását. ezek egyenként ugyan kis vízhozamúak, de olyan sok van belőlük, hogy együttesen mégis számottevő öntözőkapacitást képviselnek. sokhelyütt még a kiskertekben is csőkutakból öntözik a növényeket. a csaknem 100 kilométer hosszú keleti főcsatornába és a nyugati főcsatornába másodpercenként 6.5 köbméter vizet engednek, s ezzel biztosítják az öntözővíz utánpótlást. június közepéig 35 000 hektár kapott mesterséges esőt, s ezzel többek között a cukorrépa, a burgonya és a kertészeti növények csapadék igényét fedezték. a kiskalföldi állami gazdaság nagyszentesi kerületében a másodvetéseket is öntözik./mti/

-.-
- 39 -

16.20 bh

1630

bb 56. műkincsek mexikóból - kiállítás a szépművészeti muzeumban

t me/s/ny zs hgy

1976 július 16

mexikó ősi és mai művészetét ismerteti meg a szépművészeti muzeumban pénteken megnyílt kiállítás. az ezernél több műkincs között láthatók az olmék, azték, tolték, maja kultúra emlékei éppugy, mint új modern művészeti alkotások: a népművészet, képző-és iparművészet remekei. a megnyitás előtt tartott sajtótájékoztatón elmondták, a muzeum csaknem összes földszinti termében rendezett reprezentatív tárlaton látható legrégibb műtárgyak időszerűségük előtt 11 ezer évvel készültek. bemutatják többek között az aztékok híres esőistenét és látható számos - sok évszázaddal ezelőtt készült - ékszer, edény, kőmaszk, különböző méretű szobor. a sajátos színezésű és formájú kerámiák, üveg-és vasedények, szőttek, lakkozott tálak, bábuk az indián nép művészetét tükrözi. méreteivel is kiemelkedik az időszerűségünk utáni iii.századból származó háromcellás maja templom, a bonampak mása. a három évtizeddel ezelőtt feltárt templom freskói egy győzelmes csatát és az azt követő ünnepséget ábrázolják. a nagyméretű aranyozott szent józsef oltár és a többi képtárgy az újspanyol művészet alkotásai közül való.

ezuttal először állítják ki budapesten a forradalom utáni képzőművészet világhírű képviselőinek: diego riverának, orozconak és másoknak az alkotásait. siqueiros-, akinek műveit korábbi tárlaton már láthatta a magyar közönség - erre a kiállításra egy öreg indiánt és egy jellegzetes mexikói lovaszt ábrázoló nagyméretű temperafestményt készített.

a népművészeti ihletésű modern plasztikai alkotások is nagy érdeklődésre tarthatnak számot. a monumentális művészet építészeti alkalmazását érzékelteti a mexikói egyetemi város makettje. a két hónapig nyitva tartó kiállításon filmeket vetítenek és dr. boglár lajos, a néprajzi muzeum munkatársa, szilágyi éva újságíró, valamint passuth lászló az esőisten siratja mexikót írja tart előadást.

a megnyitón demeter sándor, a kki alelnöke mondott beszédet.

/mti/
16.15/ny

-.-
-40-

1640

bb 57. hazaérkezett romániából az omfb küldöttsége

i sl fe bh hgy

1976. július 16.

hazaérkezett bukarestből az országos műszaki fejlesztési bizottság küldöttsége, amelyet dr.osztrovszki györgy, az omfb elnökhelyettese vezetett. dr. osztrovszki györgy és octavian groza a román tudományos és technológiai országos tanács első elnökhelyettese aláírta a két szerv 1976/77. évi együttműködéséről szóló munkatervet.

dr. osztrovszki györgyöt fogadta dr. elena ceausescu akadémikus, a központi vegyipari kutatóintézet vezérigazgatója, a román kommunista párt központi bizottsága politikai végrehajtó bizottságának tagja. a delegáció megtekintette a bukaresti nemzetközi műszerkiállítást. /mti/

-.-

bb 58. mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium közleménye

i sb be bh hgy

1976. július 16.

az aszály okozta termés kiesés pótlása érdekében különösen fontos feladat - főként az öntözhető területeken - a második zöldségfélék és szálastakarmányok termesztése. ehhez elegendő mennyiségű kukorica, takarmánycirok, takarmányborsó, takarmánykáposzta, tarlórépa, köles, mohar stb. vetőmagot kaphatnak a mezőgazdasági nagyüzemek a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat illetékes területi központjainál. a vállalat vidéki egységei a megrendeléseket azonnal teljesítik.

zöldbab, zöldborsó, uborka, sárgarépa, cékla stb. termesztéséhez a szükséges vetőmag is elegendő mennyiségben áll a nagyüzemek és a kiskertművelők rendelkezésére. a zöldség vetőmagot a nagyüzemi gazdaságok a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat területi központjainál, a kiskertművelők pedig a vetőmagboltokban és egyéb elárúsítóhelyeken szerezhetik be. /mti/á

-.-

16.25 bh

- 41 -

1650

a szerkesztőségek figyelmébe

pótlás a mai bb 59. /műkincsek mexikóból - kiállítás a szépművészeti muzeumban/ hírünkhöz.

az utolsó mondat: ,, a megnyitón ... ,,, t ö r ö l v e , helyette az alábbi a helyes szöveg:

a kiállítás ünnepélyes megnyitóján részt vett garai róbert, külügyminiszter-helyettes és garamvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes. megjelent pilar saldivar i fernandez del valle, mexikói egyesült államok magyarországi nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, valamint a diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. megnyitó beszédet demeter sándor, a kki elnökhelyettese mondott./mti/

--

bb 60. az országos környezetvédelmi tanács ülése

k sb gk bh la

1976 július 16.

az országos környezetvédelmi tanács pénteken ülést tartott amelyen többek között foglalkozott az országos természetvédelmi hivatal távlati természetvédelmi programjával, a vaskohászat, a vízgazdálkodás és a könnyűipar környezetvédelmi feladataival, valamint a hazai génbankrendszerek kiépítésének szervezési, kutatási és beruházási feltételeivel.

az országos környezetvédelmi tanács megállapította, hogy a népgazdaság valamennyi ágában fokozni kell a környezetvédelem érdekében szükséges beavatkozások ütemét. ennek érdekében a rendelkezésre álló pénzügyi eszközöket - a különböző környezetvédelmi célokat szolgáló alapokat - úgy kell felhasználni, hogy elősegítsék a környezetvédelem hatékony módszereinek - a hulladékszegény technológiák és a termelésben keletkezett hulladékok nagyobb arányú hasznosításának - bevezetését és felszámolják a legsúlyosabb környezetszennyező gócokat./mti/

--

- 42 -

17.40 bh

18¹⁵

bb 61. apró antal látogatása baranyában

vid kz bh la

1976. július 16.

apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke két napra baranyába látogatott. a vendéget csütörtökön pécssett, a pártbizottság székházában dr. nagy józsef, a megyei pártbizottság első titkára és horváth lajos, a megyei tanács elnöke tájékoztatta a megye gazdasági és politikai életéről. apró antal délelőtt a pártbizottság nagytermében aktiva értekezleten tájékoztatta a résztvevőket az v. ötéves terv nemzetközi összefüggéseiről, időszerű gazdaságpolitikai kérdésekről. a politikai bizottság tagja délután a szilágy-pusztai ifjúsági tábort kereste fel, ahol másfélszáz középiskolás diák szedi a sárgára érett kajszii barackot.

pénteken délelőtt apró antal megtekintette harkány gyógyfürdőt, majd az idén már egy millió tonna építőanyagot előállító beremendi cementművet látogatta meg./mti/

--

bb 62. papi lajos szobrászművész kiállítása gyulán

vid fm bh la

1976. július 16.

pénteken gyulán, a dürer terem parkjában megnyitották papi lajos kisújszállási szobrászművész szabadtéri kiállítását. megnyitó beszédet sik ferenc érdemes művész, a pécsi nemzeti színház főrendezője a gyulai várszínház művészeti vezetője mondott./mti/

--

bb 63. e m b a r g ó s : 19 óráig!

üdvözlő távirat

zsu bh la

1976. július 16.

az afgán köztársaság nemzeti ünnepe, a köztársasági nap alkalmából losonczi pál, az elnöki tanács elnöke és lázár györgy, a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte mohammad daud-ot, az afgán köztársaság elnökét és miniszterelnökét./mti/

--

- 43 -

17.55 bh

18²⁰

bb 64. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00
órától 18.00 óráig

bh la

1976. július 16.

35. s.hegedüs lászló nyilatkozata
  36. a dorogi fuvósok nszk-beli sikere
  37. a heves megyei neb ülése
  38. megfiatalodik mátyásföld
  39. eltemették dr. lévai jánost
  40. dr. fülep ferenc a pécsi feltárásról
  41. szonyugirtás a balatonnál
  42. elhunyt martarisz ahilleász
  43. szabó ervin könyvtár közleménye
  44. békemozgalmi emlékplakett egy ifjúsági szervezetnek
  45. balatoni nyári egyetem
  46. kétnapi előny
  47. szakszervezeti néptáncgyűttesek bemutatója
  48. népművészeti kiállítás zalaegerszegen
  49. fotókiállítás az ősi indián művészetről
  50. lázár györgy épülő és új budapesti létesítményeknél
  51. az édosz kv ülése
  52. történelmi emlékhely mohácson
  53. súlyos közlekedési balesetek
  54. öntözőberendezések
  55. éjjel töltik a víztárolókat
  56. műkincsek mexikóból - kiállítás
  57. hazaérkezett romániából az omfb küldöttsége
  58. a mém közleménye
  59. szerk.figy.: pótlás a bb 56. sz. hirre
  60. a környezetvédelmi tanács ülése
  61. apró antal látogatása baranyában
  62. papi lajos kiállítása
  63. üdvözlő távirat az afgán nemzeti ünnep alkalmából
  64. hírjegyzék
- /mti/

--

bb 65. időjárásjelentés

gg bh la

1976. július 16.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken 19 órakor:

fülledt, meleg idő

várható időjárás szombat estig: nappali felhőképződés,
elszórtan zápor, zivatar, mérsékelt szél. fülledt meleg
idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 30 fok körül.

/mti/

--

- 44 -

1976

F.
H.
H5. oldal

bb 69. a belpolitikai szerkesztőség híreinek jegyzéke
18 órától zárásig

bh la 1976. július 16.

65. időjárásjelentés
66. ötös a lottón
67. honvéd sportolók olimpiai emléktárgyainak kiállítása
68. iraki fogadás
69. hírjegyzék
/mti/

- .-

- v é g e -

205
készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

- 46 -

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. a fővárosi autóbuszoknak több mint egyharmada elterelt
utvonalon közlekedik - a tervek az utasok jobb tájékoztatására

i don gk zs b la 1976. július 17.

utépítések, csatornázási és egyéb munkák miatt elég gya-
kori a tömegközlekedési járművek utvonalának átmeneti módó-
sitása, az ,, elterelés,, a jelenlegi metró- és más épít-
kezések miatt például a buszoknak több mint egyharmada nem
a saját, kijelölt utvonalán közlekedik. szám szerint: az 1362
autóbusból 427 elterelt utvonalon jár. a legtöbb - összesen
95 - buszt az üllői ut egy szakaszáról ,, tiltották ki,,
a 35-ös, a 35/y, a 135-ös, az 51-es, a 81-es, a 181-es, a
89-es, a 93-as, a 99-es, a 199-es és a 99/y kerülő uton viszi
utasait. a budaörsi ut - alkotás utca - hegyalja uti csomó-
pont építése miatt a 2-es, a 4-es, a 104-es, a 12-es, a
40-es, a 40/a és a 140-es /összesen 81 / busz jár más utvona-
lon. a gyömrői ut és a soroksári ut átépítése, korszerűsítése
összesen 109 autóbusz elterelését tette szükségessé.

az 1178 villamosból 535 közlekedik más sinvonalon. a vil-
lamos-elterelések , illetve - megszüntetések a soroksári uton
a 30-as és a 31-es, az üllői uton a 42-es, az 50-es, az
52-es, a 52/a, a szilágyi erzsébet fasorban pedig az 56-os és
az 58-as villamosokon utazók közlekedését módosították jelen-
tékenyen.
/folyt. köv./

- 1 -